

Informasjon til administrasjon og ledelse – Krav til søknad ved opptak av selvfinansierte kandidater til ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Dette dokumentet er ment for administrasjon og ledelse ved instituttene. Dokumentet er laget for bedre å kunne vurdere selvfinansierte søkere til ph.d.-programmet, sikre gjennomførbarhet og ansvar. Det er blitt enighet om at fakultetets institutter følger retningslinjene under, og at punktene må gjøres rede for i en anbefaling av opptak til fakultetet. Som hovedregel skal selvfinansierte kandidater ikke tas opp.

Selvfinansierte kandidater

Det finnes en del ulike varianter av selvfinansierende kandidater. De ordningene vi har mest erfaring med er:

- 1) Kandidater som finansierer med private midler
- 2) Kandidater med ulike typer statsstipend fra hjemlandet
- 3) Kandidater med stipend/lønn fra arbeidsgiver (norske og utenlandske kandidater og bedrifter)

Kostnader

En kandidat koster oss betydelig mer enn egen lønn og dette bør være med som en vurdering fra det instituttet som anbefaler opptak.

Det bør for hver enkelt kandidat lages en beregning som viser hvem som skal dekke de ulike kostnadene.

- Utgifter/reisemidler til deltagelse på seminar/konferanse
- Utenlandsopphold
- Bruk av infrastruktur
- Husleie
- Disputas
 - Honorar til opponenter
 - Reise/opphold opponenter
 - Trykking av oppgave
- Hjemreise, lærebøker, kursavgifter
- Veiledning, midtveisevaluering, administrasjon

Dokumentasjon av utgifter skal også være dokumentert i søknad om opptak.

Vurdering av kandidater

Ved fakultetet har instituttene selv stor innflytelse på hvilke kandidater som tas opp til forskerutdanningsprogrammet, men det er fakultetet som er formell opptaksmyndighet. Det må derfor gjøres noen vurderinger i opptaksprosessen som sikrer selvfinansierte kandidater gode og likeverdige rammebetingelser for gjennomføring av ph.d-prosjektet som andre kandidater. En kandidat vil ved opptak få en rekke rettigheter, og instituttet må forplikte seg tilsvarende som for andre kandidater som er tatt opp i et forskerutdanningsløp.

Dette betyr at både det faglige og økonomiske må være på plass for at ph.d.-kandidatene oppfyller minstekravet for opptak. Kandidater som skal ha opphold i Norge må kunne garantere for minimum 111 657 (per 19.5.17) kroner pr. år for å få opphold i Norge.

Selvfinansierte ph.d.-studenter/-kandidater vil ofte måtte innrømmes studentrettigheter for å kunne klare seg økonomisk. Dvs. at de må bli medlemmer i Studentsamskipnaden, og tilgang til studenthybler i SiB er avgjørende. Per i dag åpner SiB for det, men om vi ser til en del andre samskipnader er situasjonen annerledes. Endringer i Samskipnadens politikk vil derfor få konsekvenser for ph.d.-studenter/-kandidater.

Forpliktelser og krav

En kandidat vil ved opptak få en rekke rettigheter, og instituttet må forplikte seg tilsvarende som for andre kandidater som er tatt opp i et forskerutdanningsløp.

Kandidater som er tatt opp med selvfinansiering har normalt ikke konkurrert seg inn slik som tilsatte stipendiater har. Alle kandidater med utenlandsk opptaksgrunnlag skal vurderes av fakultetet, selv om det ikke er en regulær ansettelsesprosess. Regelverkets krav om C er så strengt at manglende dokumentasjon av faglig kvalifikasjon kan føre til at kandidaten ikke tas opp, på lik linje med manglende dokumentasjon av penger til livsopphold.

Vær oppmerksom på

Ph.d.-studenter/-kandidater med stipend fra hjemlandet kommer i en svært vanskelig situasjon ved sykdom og graviditet. Sykepenger, lønnet foreldrepermisjon og andre velferdsordninger er ofte ukjent i de landene som har denne typen stipend. Ph.d.-løpet varer i minimum 3 år og det er mange ting som skjer underveis. Derfor er det også nødvendig å vurdere selvfinansierte ph.d.-studenter med hensyn til velferdsbehov.

Gjennomføringstiden (netto) for stipendiater ved MN-fakultetet, ligger i underkant av 3, 5 år. Det betyr også at selvfinansierte kandidater sannsynligvis ikke vil ha finansiering for evt. tid som brukes ut over de normerte 3 årene.

Reglement

MN sine egne retningslinjer for ph.d.-utdanningen sier at målet for utdanningen er: (utdrag) «*Sikre: 1) faglig kvalitet, 2) gjennomførbarhet, 3) oppfølging gjennom studiet, og 4) en mest mulig likhet i rammebetingelser uavhengig av veiledningskomité og forskningsgrupper. Opptaket er basert på kvalitet, dokumentert gjennom karakterer i tidligere studier, og eventuelt forskningsarbeid. Det presiseres at mulighet til finansiering ikke skal overstyre det faglige kvalitetskrav, som er satt til C eller bedre for spesialiseringen i bachelorgraden, masteremnene og masteroppgaven.*».

Videre sier UiB sine retningslinjer: «*For å bli tatt opp til ph.d.-utdanningen kreves en femårig mastergrad eller en kvalifikasjon som tilsvarer mastergrad. I tillegg må finansiering for forskningsprosjektet og levekostnader være på plass. Det skal foreligge en finansieringsplan (ph.d. – forskrift ved UiB).*».

Dette betyr at både det faglige og økonomiske må være på plass for at ph.d.-kandidatene oppfyller minstekravet for opptak. Kandidater som skal ha opphold i Norge må kunne garantere for minimum 103 950 kroner pr. år for å få opphold i Norge.

Dr.philos

Dr.philos.-graden skiller seg fra ph.d.-graden ved at arbeidet er utført uten opptak til et program. Kandidater skal søke om å få vurdert avhandlingen når denne er ferdig, og de skal ikke motta veiledning eller annen støtte underveis. Siden det ikke inngår en opplæringsdel stilles det også strengere krav til avhandlingen. En person som ønsker å få sitt arbeid vurdert ved et av universitetene må kontakte et relevant institutt og søke om en vurdering. Instituttet kan da vurdere om de har kompetanse på området, videre må det vurderes om instituttet antar at arbeidet er verdig for doktorgraden og om de er villige til å påta seg dette.

Vedlegg

Sjekkliste – Vurdering av kandidat og krav til søknad om opptak

Vurdering av kandidat

- Er dette en spesielt dyktig kandidat som instituttet ønsker å ta opp?
- Kan kandidaten garantere for minimum 111 657 (per 19.5.17) kroner pr. år for å få opphold i Norge. (Oppdaterte inntektskrav: <https://www.udi.no/skal-soke/>)
- Er det avklart hvem som skal dekke kostnader utover livsopphold (se overskrift Kostnader under)?
- Hvem dekker livsopphold dersom det er behov for forlengelse?
- Kandidatens utdanning skal vurderes av fakultetet for å sjekke at det fyller krav til kvalifikasjoner og C eller bedre for spesialiseringen i bachelorgraden, masteremnene og masteroppgaven.

Krav til søknad om opptak

Følgende informasjon må være med i anbefaling av opptak til fakultetet. Søknad og vedlegg skal:

- Dokumentere at kandidaten fyller kravet til minimum inntekt.
- Angi hvilke perioder kandidaten skal oppholde seg i Bergen.
- Gi oversikt over hvem (institutt/kandidat/eksterne samarbeidspartnere) som skal dekke kostnader, også ved evt. forlengelse (se overskrift Kostnader under)
 - Hvem tar kostnaden for prosjekt, utstyr, kontorplass?
 - Hvem dekker driftskostnader, eksperimentkostnader?
 - Hvem dekker utgiftene til kontorplass?
 - Hvem dekker reisekostnader?
 - Hvem dekker utgifter for å reise på konferanser osv.?
 - Dersom et eksternt firma dekker kandidatens lønn:
 - Hvorfor kommer firmaet til Bergen og ber om opptak her? Fordi vi har en spesiell kompetanse, et allerede etablert samarbeid etc.?
 - Bekreftelsen fra firmaet bør vise om det er de som påtar seg kostnader for reise til Bergen, konferanser, utstyr, materialer etc.
- Rettigheter og publisering. Søknaden må vise at et evt. eksternt firma er klar over innholdet rettigheter, offentliggjøring etc. i avaledel C i phd.avtalen § 6 *Immaterielle rettigheter og publisering*.
- Kandidatens utdanning skal være vurdert av fakultetet